

Krapar and Kink
Գրաբար եւ Գինի

Session: December, 2021

Presenter: Andrew Kayaian

Text from: *Refutation of the Sects*

Եղծ աղանդոց
Book I, Chapter 6

Author: Eznik Koghbats'i
Եզնիկ Կողբացի

1 Արդ հարկ է ի պատճառս չարեացն գալ, եւ ցուցանել՝ թե ուստի՞ լինին չարիքն, եւ չէ՞ <մարթ ասել՝ թե չէ> պատճառ չարեաց Աստուած՝ այնու զի առ ընթեր նմա զհիւղն դնեն:

2 Եւ արդ զո՞ր հիւղ առ ձեռն դնիցեն Աստուծոյ. ո՞չ ապաքէն զայն՝ ուստի զաշխարհս արար. որ անկերպարանն եւ անզարդ եւ անարդ էր: «Չի տեսանեմք զաշխարհս ի պէսպէս կերպարանս եւ ի զարդս եւ ի յարդս, ապա ուրեմն կերպարանաց եւ զարդուց եւ արդուց արարիչ է Աստուած, եւ ոչ բնութեանց»:

3 Իսկ եթե արարչի այն գործ է՝ զբնութիւնս առնել եւ ոչ արդս եւ զարդս եւ կերպարանս, յայտ է՝ եթե աւելորդ է կարծել՝ թե ի նիւթոյ ինչ իմեքէ յընթերակացէ արար Աստուած զաշխարհս, այլ յոչնչէ եւ ի չգոյէ:

4 Նա եւ զմարդիկ՝ տեսանեմք զի ի չգոյէ առնեն ինչ. որպէս շինաւորքոյ ոչ ի քաղաքաց քաղաքս առնեն, եւ ոչ ի տաճարաց տաճարս: 5 Նոքա քանզի ամենեւին յոչնչէ չկարեն ինչ առնել, քարինքն՝ զոր ի շինուածսն յաւրինեն՝ <թեպէտ եւ շինաւորաց ընթերակաց իցեն բնութիւնք զոր ի շինուածսն յաւրինեն>, ոչ եւս «քարինք» կոչին, այլ կամ «քաղաքք» կամ «տաճարք». զի ոչ եթե բնութեան գործ է քաղաքս կամ տաճարս, այլ արուեստն՝ որ ի բնութեանն է: 6 Եւ արուեստն ոչ եթե յընթերակացէ ինչ իմեքէ՝ որ ի բնութիւնսն իցէ: <Եւ արուեստագէտն ոչ եթե յարուեստէ ինչ ընթերակացէ՝ որ ի բնութիւնսն իցէ՝> առնու զարուեստգիտութիւնն, այլ ի դիպացն որ դիպին ի բնութեանցն: Քանզի ոչ եթե անձնաւոր ինչ յանձնաւորաց զարուեստն կար է ցուցանել, այլ ի դիպացն որ դիպին. որպէս ի դարբնութենէ դարբինն, եւ ի հիւսնութենէ հիւսնն: Չի մարդ եւ յառաջագոյն քան զարուեստն է, բայց արուեստն չէ՝ եթե ոչ նախ մարդն իցէ: 7 Ուստի զարուեստն յոչնչէ ի մարդիկ պատշաճեալ հարկ է ասել: 8 Եւ եթե առ մարդկան այսպէս, ո՞րչափ եւս առաւել պատշաճ իցէ զԱստուծոյ իմանալ՝ թե ոչ միայն արդուց եւ զարդուց եւ կերպարանաց արարիչ է, այլ յոչնչէ առնել բաւական է բնութիւնս, եւ ոչ արգասիս նիւթ՝ յորմէ Աստուած ընտրեաց զբարին ի մի թեր, եւ զչարն մրրախառն ի միւսն կողմն, ուստի ջանայ մրրախառնն զյատակն պղտորել: